

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายจรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๕๗/๒๕๔๗

วันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕
วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๑ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง
หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่ ๑ พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสอง
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕
วรรคหนึ่ง หรือไม่

เนื่องจากความในวรรคสองและวรรคสาม ของมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถูกยกเลิก
และใช้ความใหม่แล้ว โดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ เป็นผลให้
ไม่มีบทบัญญัติมาตรา ๗ ทวิ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับอีกต่อไป จึงไม่
จำต้องวินิจฉัยว่า มาตรา ๗ ทวิ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญญาชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่อีก

คงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงว่า มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

มาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่วางเงื่อนไขในการได้หรือไม่ได้สัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แต่มีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่แต่ละประเทศมีเอกสิทธิ์ที่จะกำหนดขึ้นได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่สภาพและสถานะทางด้านประวัติศาสตร์ ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ถึงแม้จะมีความแตกต่างจากบุคคลที่เกิดจากบิดาหรือมารดาที่มีสัญชาติไทยกับคนต่างด้าวบางประเภทอยู่บ้าง ก็มีใช้การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรม เพราะมิใช่เกิดจากเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองแต่อย่างใด ดังนั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทั้งมิใช่บทกฎหมายที่มีผลย้อนหลังไปเอาผิดหรือโทษทางอาญาแก่ผู้ใดด้วย จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งหรือไม่

เนื่องจากมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีข้อความแบ่งเป็นสองวรรค คือ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้ได้รับสัญชาติไทย ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง อาจได้สัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้รัฐมนตรีจะสั่งให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้”

เห็นว่า มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง โยงไปผูกกับมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า ให้มาตรา ๗ ทวิ มีผลใช้บังคับกับผู้เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เว้นแต่ผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งอันมีผลให้ได้รับสัญชาติไทย ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ อยู่ก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลย้อนหลังไปเป็นโทษต่อบุคคลในทางสัญชาติ แต่ก็มีได้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรม หรือมีผลย้อนหลังไปเอาผิดหรือลงโทษทางอาญาแก่บุคคล ดังนั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

สำหรับมาตรา ๑๑ วรรคสองนั้น เป็นข้อยกเว้นของวรรคหนึ่งว่า บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ แต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง อาจได้สัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้ อันเป็นกฎหมายส่วนที่เป็นคุณแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง มิใช่กฎหมายที่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรม หรือมีผลย้อนหลังไปเอาผิดหรือโทษทางอาญาแต่อย่างใด จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เช่นกัน

นายจรัญ ภักดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ